

мації в режимі "питання – відповідь", з 208 консультацій щодо користування бібліотечними ресурсами, проведено 10 загальнобібліотечних днів інформації.

Вагомою є і методична робота ЗОУНБ. Лише за 2009 р. її працівники здійснили 49 виїздів з метою надання методичної допомоги, проведення експертно-діагностичного аналізу діяльності районних бібліотечних систем; організовано 19 заходів на допомогу підвищенню фахового рівня бібліотекарів області (чому, до речі, з 2007 року слугують і видання серії "Бібліо-клас"), проведено День сільської бібліотеки в ЗОУНБ. Сільська книгозбірня сьогодні в центрі уваги методичного центру. Завдяки огляду-конкурсу "Сільська бібліотека року", ініційованому ЗОУНБ і підтриманому управлінням культури облдержадміністрації та обкомом профспілки працівників культури, залученню Бібліотекою спонсорів, протягом 3 років у кожному районі – не менш як у 10–15 сільських філіях – підвищився рівень обслуговування та авторитет книгозбірень у місцевій громаді.

У кінці 1990-х років до штату Бібліотеки було введено посаду заступника директора з адміністративно-господарської частини, на яку призначено Х. Шкоду. З цього часу зовнішній вигляд бібліотеки почав змінюватись, а в 2005–2007 рр. здійснено найбільш масштабний за весь час існування бібліотечної будівлі ре-

монт – перекрито дах, відремонтовано читальну залу, замінено систему опалення, прибудовано технічні приміщення. Спонсором робіт виступило автоскладальне підприємство "Єврокар", яке надало фінансову допомогу в розмірі близько 500,0 тис. грн.

У ЗОУНБ працює дружній, мобільний колектив. Понад 30 років сумлінної праці віддали рідній установі Г. Місєвра, Г. Бобонич, Н. Волошина, М. Гумен, І. Горват, Р. Фаїзова та ін., які підтримують і навчають молодь. Щороку поповнюється штат закладу випускниками Ужгородського коледжу культури і мистецтв, котрі обов'язково продовжують здобувати повну вищу освіту на Ужгородському факультеті КНУКіМ.

65 років – для історії коротка мить! Але для Бібліотеки – це славний шлях, адже за цей час її користувачами стали декілька поколінь людей, які не уявляють свого життя без неї!

На сьогодні Закарпатська обласна універсальна наукова бібліотека є одним із головних осередків культурного життя області, без участі якого не відбувається жодної серйозної мистецької чи літературної акції. Вона у пошуках нових форм і методів роботи, відкрита новим віанням у громадсько-культурному русі.

ЗВЕРНІТЬ УВАГУ НА ЦЮ КНИГУ!

З ГЛИБИН ПАМ'ЯТІ

Неформальний відгук на книгу В. Бабича «Тарасовичі»

У житті кожної людини рано чи пізно настає пора, коли «час збирати каміння», момент, коли хочеться оглянутися на пройдений життєвий шлях і підбити підсумки. У людини творчої це прагнення виливається в потребу впорядкувати свої думки, враження, життєвий досвід у писаному слові. Мемуари видатних людей, що залишили помітний слід у житті суспільства, – не дивина. В них відображається дух епохи, грандіозні події, карколомні злети й падіння, непересічні характери, одним словом – героїчний пафос на оголеному нерві історії.

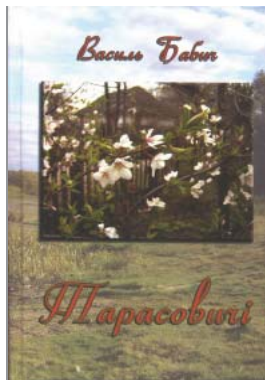
А тим часом історія країни, чи навіть окремого її селища, села складається не тільки з героїчних епопей, підкорень, боротьби, а й зі спокійного плину річки, першої рибалки, вечірніх посиденьок із сусідами, шкільних вражень, теплих рук матері, сільських бувальщин із такими сюжетами, що куди там шекспірівським. Оцю історію країни можна, як промінь сонця у краплі води, переломити в історії однієї вулиці, ба, й однієї родини – якщо, звісно, писати тую історію з лагідним сумом і ніжним щемом. Таке під силу лише цільній натурі, людині світлої душі та багатого життєвого досвіду, якого вистачить, щоб зробити потрібні узагальнення й провести читача дверима споминів у безмір невигаданої історії своєї „малої землі“, з якої починається велика Батьківщина.

І це стало до снаги кандидату історичних наук, відомому діячу бібліотечної справи Василю Степановичу Бабичу, книга якого „Тарасовичі: спогади, бувальщини“ вийшла друком на початку цього року. На її сторінках

допитливий читач знайде і спогади, і бувальщини про рідне село автора Тарасовичі, на Київщині (з княжої доби), яке 1964 року розчерком пера з далекого московського центру радянської ойкумени було поглинуте водами Київського водосховища – повені економічного волонтаризму. В побуті й традиціях села, мальовничо переданих через віддзеркалення доль родини В. Бабича та інших сільських родин, стає помітною тяглість світогляду і духовності сільської культури з глибини століть. Химерні, часом на межі ймовірності, оповіді про нелегку, примхливу „життєву ниву“ тарасовицьких селян виказують їхню правічну близькість з природою, бароковість мислення, життєствердний оптимізм.

Хочеться відзначити той позитивний момент духовного розкріпачення, який став можливим лише у незалежній Україні – появу жанру малої історії, спрямованої на літописання невеликих поселень, яку підтримують ентузіасти, без перебільшення, залюблені у свою справу. Творчість у такому жанрі, як і у великих літературних формах, потребує певної самодисципліни, зосередженості на головному, а може і своєрідного духовного посту, який загострює сприйняття та дозволяє з безлічі фактів, сюжетів вихопити те, що знайде відгомін у спорідненій душі читача. Адже ідея написати новелу свого життя, повість про свою вітчизну не оминає, мабуть, кожної української голови, та не в кожній затримується, а тим паче, втілюється у папір. А ви ж можете погортати сторінки такого втілення, ніби сторінки власного життя.

В. Патока

Окремим „персонажем“ книжки є незабутня природа наддніпрянської Київщини – росяні луки, рукави й живлющі джерела Дніпрової заплави. Ця природа буквально рятувала селян від голодної смерті в роки лихоліть і тестувала на кмітливість та витримку (варто лише „пройтись“ сторінками розділу „Полювання та риболовля“). Втім, хто звик пропускати описи природи, ще читаючи класику в школі, може пропустити їх і тут, але тоді навряд чи збагне, звідки зародився талант автора і чому він взявся за написання цього твору.

У передмові до книги наголошується, що Василь Степанович здійснив чималу дослідницьку роботу стосовно історичних витоків села, його побуту, мешканців. Значна частина цього життєпису присвячена особистому життю автора у шкільні та студентські роки, на тлі яких прочитується суспільне життя країни: голод, війна й повстання, колгоспні трудоводні.

Працюючи над виданням, В. Бабич намагався збагнути, що відбувалося з їхнім родом, селом протягом ХХ століття, і сам відповідає: попри всі тяготи й лихоліття люди зберегли людяність та життєствердну віру в краще прийдешнє...

Інколи ви ловите себе на думці, що не встигли сказати все найдорожче – найдорожчим людям. Ті щирі слова, які знайшов В. Бабич для своєї неньки Єлизавети Павлівни у нарисах з життя рідні, безперечно, являють собою гімн Матері – такою від них променіє любов'ю і гордістю...

Дбайливо дібрані родинні фотографії знайомлять читача з автором твору і його родиною.

Безперечно, книжка відкриває нові грані не тільки життя родини Бабичів, це той голос втраченої минувшини, який, мов елегія дитячих мрій, манить нас до коренів, до самих себе – справжніх. Яскравими свідченнями про життя села Тарасовичі є й розповіді односельців, кумедні випадки з часів навчання та вчителювання автора, а то й просто оповідки з народних уст. Життя – швидкоплинне та швидкозмінне, і з часом ці спогади неодмінно набудуть унікального статусу документальної пам'ятки буття в доінформаційну епоху.

Звісно, не без того, що письмо часом збивається на „звичайне“ традиційне побутописання, набиваючи „оскому“ приватного щоденника та творення з себе образу позитивного героя. Мабуть, вдумливий історик знайде огріхи і в послідовності та оцінках подій. Але ж перед нами – не документальний нарис чи наукова праця, а живий погляд на історію рідного краю з точки зору однієї роботящої родини як частини цілої української нації. Можна, зрештою, сприймати цей витвір як символічну історію народу, як нагадування про те, що у світі глобальних криз, споживання та розваг є вічні і нетлінні цінності – любов і повага до батьків, до рідної землі, до прадідівських звичаїв.

І останнє: якщо хтось схоче написати історію власного селища крізь призму свого роду, вже є що брати за взірць...

ГОТУЄТЬСЯ ДО ДРУКУ**ПОКАЖЧИК З ІСТОРІЇ БІБЛІОТЕЧНОЇ СПРАВИ І БІБЛІОГРАФІЇ В УКРАЇНІ**

УКРАЇНА по праву вважається бібліотечною державою. Книгозбірні – це наше безцінне духовне надбання, дбайливо плекане багатьма поколіннями скромних ревнителів книжності, інтелектуальна скарбниця суспільства, запорука поступального розвитку держави. Починаючи від легендарної бібліотеки великого князя Київського Ярослава Мудрого, точніше, бібліотеки Софійського собору, започаткованої в 1037 р., вже майже десять століть на теренах України існують тисячі книгозбірень, які істотно впливають на вітчизняний соціогуманітарний простір, науковий і економічний потенціал нашої країни. Деякі з них існують кілька століть, інші – утворені порівняно недавно, та в кожній є своя історія, багата на події чи порівняно малопомітна. Однак всі бібліотеки – публічні і спеціалізовані, наукові, відомчі, навчальні, сільські та міські, старі й нові – є затребуваними суспільством і без них неможливо уявити історію та розвиток як окремих населених пунктів, так і регіонів, промислових підприємств, навчальних закладів усіх рівнів, наукових і дослідних установ, військових частин тощо. Немає жодної освіченої людини, яка хоча б раз у житті не скористалася послугами бібліотеки. Таким чином, історія бібліотечної справи – це один із наріжних каменів загальної історії України, історії української культури.

Усвідомлення ролі та значення бібліотек у житті українського суспільства протягом всього часу його існуван-

ня є важливим завданням сучасності. І це добре розуміє нинішня генерація бібліотекарів. Не випадково в останні роки відчутно зростає кількість досліджень з історії бібліотечної справи, публікацій із цієї теми і, відповідно, динамічно розвивається історіографія бібліотечної справи.

Зважаючи на суспільну важливість фіксації такого роду публікацій, Національна парламентська бібліотека України нині готує до друку ретроспективний бібліографічний покажчик «Історія бібліотечної справи і бібліографії в Україні» (укладач – канд. іст. наук, головний бібліотекар науково-дослідницького відділу НПБУ, ст. наук. співробітник Українського науково-дослідного інституту архівної справи та документознавства С. Зворський). Без перебільшення, цей посібник можна назвати унікальним, оскільки він включає кілька тисяч частково анотованих бібліографічних записів, що стосуються всіх питань історії бібліотечної справи і бібліографії в Україні. Готувався покажчик понад 10 років, при цьому було переглянуто велику кількість джерел, у т. ч. тих, що тематично далекі від бібліотечної справи. Хронологічні рамки покажчика охоплюють час від початку ХІХ ст. (саме тоді з'явилися перші виявлені публікації, що стосуються історії бібліотек на теренах України) по 2008 рік, тобто майже 200 років. Фактично ж покажчик охоплює історію бібліотечної справи на українських землях від започаткування книгозбірні Софійського собору та монастирських бібліотек в ХІ–ХІІ ст.

С. Зворський